

D ů v o d y:

Poplatky notáře upravuje sborový soud první stolice podle §u 179 not. řádu ve zvláštním řízení, které nutno považovati za řízení mimosporné a proto podléhá, pokud v notářském řádu není ustanovena úchylná, povšechným zásadám, vysloveným v první hlavě patentu o mimosporném řízení. Platí tu tedy druhý odstavec §u 14 tohoto patentu, pokud se týče čl. X císařského nařízení ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák. o úlevě soudům, podle kterého rekursy do rozhodnutí soudů druhé stolice v otázce útrat jsou nepřipustny. Povšechné znění tohoto ustanovení nutí k tomu, by bylo vztahováno také na rozhodnutí soudu druhé stolice o poplatcích notářů ve vlastním jejich oboru působnosti ve smyslu §§ 5 a 179 not. řádu. Že tento § 179 mluví o poplatcích, nikoliv o útratách, nevádí, neboť také v §§ 15 a 16 vládního nařízení ze dne 3. května 1923 čís. 95 sb. z. a n. o sazbách pro výkony advokátů a jejich kanceláří mluví se o poplatcích advokátů, ačkoliv není pochybnosti o tom, že tyto poplatky jsou útratami ve smyslu §u 528 c. ř. s. Nehledíc k tomu, je výraz, jehož používá § 14 (2) pat. o mimosporném řízení: »im Kostenpunkte« tak povšechný, že dlužno jej vztahovati také na poplatky notářů ve vlastním jejich oboru působnosti, které se v podstatě nelíší od útrat, jež účtují advokáti svým mandantům. Pro vyloučení dovolacího rekursu mluví v obou případech tentýž zákonný důvod. (Viz rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 634 sb. n. s.). Snížil-li tedy rekursní soud stěžovatelův palmární účet na 28.500 Kč, vydal rozhodnutí v otázce útrat ve smyslu §u 14 (2) pat. o nesporném řízení s konečnou platností.

Čís. 6806.

Zákon o silostrojích ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.

Majitel automobilu ručí za zavinění osob, jichž používá při provozu, třebaš nebyly v jeho službách, jen když řídily automobil za jeho vědomí a on to trpěl.

S hlediska §u 1304 obč. zák. nepřichází v úvahu zavinění třetí osoby. Spoluzavinění třetí osoby přišlo by s hlediska §u 1302 obč. zák. v úvahu pouze tehdy, kdyby bylo lze určití podíly škůdců na poškození.

Spoluzavinění poškozeného automobilovým úrazem dlužno spatřovati v tom, že se účastnil jízdy, ač věděl, že řidič není způsobilým.

(Rozh. ze dne 16. února 1927, Rv I 927/26.)

Žalobkyně jela v automobilu, náležejícím Adolfu K-ovi a řízeném Annou K-ovou, jež neměla ani předepsané řidičské zkoušky ani vůdčího listu. Na ostré zatáčce řídila Anna K-ová automobil tak, že by se byl zřítit se stráně. Muž žalobkyně Jaroslav B., sedící vedle Anny K-ové, strhl v poslední chvíli volant, čímž se stalo, že se vůz překotil, žalobkyně byla z vozu vymrštěna a pádem se poranila. Žalobní nárok na náhradu škody proti Adolfu K-ovi a Anně K-ové uznal pro c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e solidárně důvodem z polovice po právu. O d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaných, k dovolání žalobkyně změnil rozsudky nižších soudů v ten rozum, že uznal žalobní nárok proti oběma žalovaným solidárně důvodem po právu dvěma třetinami.

D ů v o d y:

Pokud jde o hmotněprávní dovolací důvod §u 503 čís. 4 c. ř. s., sluší souhlasiti s nižšími soudy, že v tomto případě nemá místa ručení podle §§ů 1—3 zákona ze dne 9. srpna 1908 čís. 162 ř. zák., protože žalobkyněno právo, žádati náhradu škody podle těchto zákonných předpisů, již zaniklo podle §u 6 tohoto zákona promlčením. To uznávají ostatně i samy strany. Přicházejí tudíž v úvahu předpisy občanského zákoníka o náhradě škody, a právem tudíž zdůrazňuje dovolání žalovaných, že bylo na žalobkyni, by prokázala zavinění žalovaných (§ 1296 obč. zák.), škodu tímto zaviněním způsobenou a příčinnou souvislost mezi zaviněním žalovaných a způsobenou škodou. Než důkaz ten se žalující straně podle skutkových zjištění nižších soudů podařil. Podle těchto zjištění řídila automobil druhá žalovaná Anna K-ová, která neměla ani předepsané zkoušky ve smyslu §u 23 prvý odstavec min. nař. ze den 28. dubna 1910 čís. 81 ř. zák., ani vůdčího listu podle §u 22 druhý odstavec tohoto nařízení, a řídila automobil tak neodborně a neopatrně, že při tom narazila na silnici na dva patníky a na strom, čím dala podnět k tomu, že vedle ní sedící žalobkynin manžel Jaroslav B., by zabránil hrozícímu nebezpečí, zasáhl k volant, arcí tak neopatrně, že následkem toho vůz se překotil a žalobkyně byla z vozu vyhozena a na těle poškozena. Zavinění druhé žalované na úrazu žalobkyně jest tudíž zřejmé a neomlouvá ji, že prý řízení auta převzala na domluvu třetích osob. Prvý žalovaný Adolf K. byl majitelem automobilu, a není sporu o tom, že přes počáteční svůj odpor do vozu sedl, z čehož dlužno usuzovati, že dodatečně přece jen s tím souhlasil, že vůz bude řídit jeho manželka, druhá žalovaná. Zda prvý žalovaný se tak rozhodl o své újmě, či, jak tvrdí žalovaná strana, na domluvu a naléhání třetích osob, nepadá na váhu, pokud nebylo tvrzeno, že jeho dodatečné svolení nebylo svobodné. Třebaže tudíž druhá žalovaná nebyla ve službách prvního žalovaného, byla přece jeho pomocnicí v provozu, a třebaže nejednala z přímého jeho příkazu, přece řídila automobil za jeho vědomí. I v takovém případě ručí však majitel automobilu za zavinění osob, kterých při provozu používá, neboť služební poměr ve smyslu §§ů 1153—1164 obč. zák. se v §u 8 autom. zák. nepředpokládá, nanejvýš nemluví automobilový zákon v §u 8 o zavinění osob služebních, nýbrž o zavinění osob, jichž užívá vlastník při provozu. Nezáleží tudíž na tom, že druhá žalovaná nebyla ve službách prvního žalovaného, nýbrž na váhu padá, že řídila automobil za jeho vědomí a že prvý žalovaný to trpěl. Také nezáleží na tom, že prý podle úmluvy řídit měl automobil Jaroslav B., neboť takovou úmluvou nemohl by vlastník automobilu svou zodpovědnost přesunouti na osobu jinou. (§ 13 autom. zák.). Ručí tudíž prvý žalovaný podle §u 8 autom. zák. za zavinění své manželky, jak správně uznaly nižší soudy, a ne-

třeba proto obíratí se otázkou jeho zavinění, které jest ostatně již v tom, že řízení automobilu svou manželkou trpěl, ač věděl, že k tomu nebyla ani oprávněná ani způsobilá. Ohledně příčinné souvislosti jest pak zjištěno, že bezprostřední příčinou, že automobil se překotil a že tím byly některé osoby v něm sedící vymrštěny, bylo zasáhnutí Jaroslava B-a na volant, pokud se týče nesprávné zatočení volantem. Ale nižší soudy též zjistily, že podnět k tomuto zakročení dala neopatrná jízda druhé žalované a že Jaroslav B. svým zasáhnutím chtěl jen zabrániti hrozícímu nebezpečí. Zakročení Jaroslavem B-em bylo tudíž vyvoláno jednáním druhé žalované a právem proto usoudily nižší soudy, že úraz jest v příčinné souvislosti s jednáním druhé žalované. Ručí tudíž oba žalovaní žalobkyni za škodu, již utrpěla, a jelikož podíly škůdců na škodě nelze určití, jest toto ručení podle §u 1302 obč. zák. solidární (viz též sb. n. s. čís. 4940). Pokud jde o zavinění pokud se týče zodpovědnost žalovaných, byla tudíž věc posouzena po právní stránce správně.

Ale jinak má se věc, pokud jde o případné spoluzavinění žalující strany. Tu dlužno především zdůrazniti, že spoluzavinění třetí osoby, zde Jaroslava B-a, s hlediska §u 1304 obč. zák. vůbec nepřichází v úvahu. Tento právní názor dovolacím soudem opětně již vyslovený plyne zřejmě z doslovu §u 1304 obč. zák., jenž stanoví, že je-li při poškození zároveň zavinění poškozeného, nese tento škodu se škůdcem poměrně, a nelze-li poměr určití, rovným dílem. Spoluzavinění Jaroslava B-a mohlo tudíž v úvahu přijíti jen tehdy, kdyby podle §u 1302 obč. zák. bylo lze určití podíly škůdců na poškození. To však v tomto případě, jak již bylo řečeno, není možno, neboť zavinila překocení vozu a tím celou škodu žalobkyně činnost každé jednotlivé z osob, v tomto případě se provinivších a třebaže není vyloučeno, odstupňovati přibližně míru zavinění, nelze přece rozdělití škodu na části, jež by připadaly na jednotlivé činnosti škůdců. Pochybil tudíž odvolací soud, když vzhledem k spoluzavinění Jaroslava B-a uznal s prvním soudem na dělené zavinění ve smyslu §u 1304 obč. zák. Přes to nebylo lze plně vyhověti dovolání žalující strany, neboť nelze souhlasití s nižšími soudy v tom, že žalobkyně na úrazu nemá vlastní viny. Jest nesporno, že žalobkyně věděla, že druhá žalovaná není ani oprávněná ani způsobilá, řídití automobil. Súčastnila-li se žalobkyně přes to jízdy automobilem, řízeným druhou žalovanou, jednala na vlastní nebezpečí a to i tenkrát, spoléhala-li, jak tvrdí, na to, že vedle druhé žalované seděl její manžel, jenž, jak nesporno, automobil řídití byl oprávněn a způsobilý. Třebaže míra zavinění na straně žalující byla menší, než míra zavinění na straně žalované, bylo i toto její počínání neopatrné a lehkovážné. Pochybyly proto nižší soudy i v tom, že neshledaly zavinění na straně žalující. Míru tohoto zavinění slušelo pak odstupňovati tak, jak shora uvedeno. Za tohoto nazírání na věc po stránce právní slušelo ovšem vyhověti i dovolání žalobkyně, třebaže jen částečně.

Čís. 6807.

**Zákon o silostrojích ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.
Poškozenému jest přisoudití podle §u 2 poslední odstavec, zák. pou-**